

Rouvoet

willen brengen, dat de gemeente Rotterdam er tot het einde toe bij wordt gehouden. Ik heb dan ook begrip voor haar milde toon. Zij zei begrip te hebben voor het feit dat de gemeente Rotterdam haar zorgen uit op een aantal punten. Mijn eigen taxatie is een iets andere. Het kabinet acht het niet verantwoord om het eindperspectief van een stadsprovincie in de regio Rotterdam in twijfel te trekken. Wie dus in zijn reactie twijfels uit met betrekking tot de stadsprovincie – en dat doet Rotterdam – presenteert zich niet echt als een constructieve edoch op onderdelen met zorg vervulde gesprekspartner. Het mes ligt daarmee wel op tafel. Als het kabinet vindt dat er voor de stadsprovincie geen alternatief is, lijkt er wat de gemeente Rotterdam betreft maar één mogelijkheid te zijn om die weg met enig succes te bewandelen: er moet tegemoetgekomen worden aan ten minste enkele wensen van de gemeente Rotterdam. Dat is mijn taxatie van die opstelling.

Voorzitter! Dan kom ik kort te spreken over de positie van de kwartiermaker. De staatssecretaris heeft er blijk van gegeven best oog te hebben voor de ingebouwde spanningen, de dubbelrol. De toekomst zal moeten uitwijzen hoe een en ander uitpakt. Met collega Van den Berg ben ik er niet gerust op, althans wat dit toch niet onbelangrijke onderdeel van deze interim-wet betreft.

De staatssecretaris is wel heel summier ingegaan op de meer bestuurlijke bedenkingen, waaronder de door mij genoemde financiële relatie die voor de gemeenten in de stadsprovincie een indirecte zal zijn. De staatssecretaris zegt dat zij goed geluisterd heeft en dat het allemaal zal terugkomen bij de lex specialis. Daar heeft zij wat een aantal punten betreft natuurlijk gelijk in. Maar intussen zijn deze elementen van het eindbeeld, de uiteindelijke vormgeving en daarmee natuurlijk ook de kans van slagen wel van belang voor de mate van overtuiging waarmee deze stap op de weg naar een stadsprovincie gezet wordt. Ik heb dus aarzelingen en vraag de staatssecretaris of zij nader wil ingaan op het punt van de indirecte financiële relatie, waarmee naast twee soorten provincies ook twee soorten gemeenten en tevens een vechtmiddel zullen ontstaan.

Over de Hoeksche Waard kan ik kort zijn. Ik sluit mij ook op dit punt aan bij de opmerkingen van collega Van den Berg. Er moet absolute duidelijkheid komen. Wij moeten niet verzanden in een discussie over de vraag of "nu" iets anders is dan "op dit moment". Nogmaals, absolute duidelijkheid is ook wat mij betreft zeer gewenst voor de desbetreffende regio. Ik heb overigens een antwoord op mijn vraag over Bleiswijk en de gemeenten op Voorne-Putten gemist.

Voorzitter! Zoals aangegeven, heeft mijn fractie niet zoveel reden om voor dit wetsvoorstel te stemmen. Ik begrijp en ik besef dat het eindbeeld niet volledig ingevuld kan zijn voordat de interim-wet van kracht wordt, zie ook de correspondentie met de Raad van State. Dat is volstrekt helder. Maar je moet er natuurlijk wel voldoende vertrouwen in kunnen hebben dat men elkaar zal weten te vinden in een consensus én dat het resultaat vanuit bestuurlijk-organisatorisch oogpunt solide en werkbaar zal zijn. Gelet op de bestaande opvattingen en de onzekerheden die er bij een volgende formatie kunnen ontstaan, kan ik dat vertrouwen met de beste wil van de wereld niet opbrengen. De heer De Cloe en mevrouw Scheltema spraken over die volgende formatie. Als men het woord "regeerakkoordbestendigheid" in de mond neemt en men elkaar daarop aanspreekt, gaat het natuurlijk alleen maar om een regeerakkoord van Paars 2. Een dergelijk regeerakkoord is niet geheel uitgesloten, maar intussen allerminst zeker. Daarvoor moeten eerst de kiezers zich uitspreken, ook de kiezers in de regio Rotterdam. Het lijkt mij niet gepast om daarop vooruit te lopen.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: Na de middagpauze zullen wij dus eerst de regeling van werkzaamheden houden. In verband met de beschikbaarheid van de minister van Justitie zullen wij daarna snel de wetsvoorstellen 24139, inzake buitenlandse vennootschappen, en 24141, inzake conflictenrecht corporaties, behandelen. Daarvoor heeft zich slechts één spreker gemeld. De behandeling van deze wetsvoorstellen kan dus betrekkelijk kort zijn. Mijn taxatie is

dat wij rond kwart voor drie met het antwoord van de regering in tweede termijn over de provincie Rotterdam kunnen beginnen. Ik heb begrepen dat de minister er hedenmiddag niet bij kan zijn. Ik sluit mij aan bij de appreciërende woorden van de collega's over zijn aanwezigheid hedenochtend.

De vergadering wordt van 13.33 uur tot 14.20 uur geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op de lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van volgende week:

- het wetsvoorstel Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot het doen vervallen van additionele artikelen die zijn uitgewerkt (25314);
- het wetsvoorstel Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot het doen vervallen van additionele artikelen betreffende Koninkrijksaangelegenheden die zijn uitgewerkt (25316, R1591).

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda en gezamenlijk te behandelen met de Natuurbeschermingswet:

- het wetsvoorstel Regels ter bescherming van in het wild levende plant- en diersoorten (Flora- en faunawet) (23147).

Aangezien voor de stukken gedrukt onder de nummers 23908 (R1519), nr. 25, 24493 (R1557), nr. 6, 25317, 25326, 25347 en 25391 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor dat, wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring overgelegde stukken zijn goedgekeurd.

Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Aangezien voor de stukken 25373, 25390, 25393, 25414, 25423 en 25458

Voorzitter

de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel voor, de stukken 24036, nr. 49, 24587, nr. 17, 25000-V, nr. 82, 25000-VII, nrs. 35 en 38, 25000-VIII, nr. 103, 25000-IXB, nr. 28, 25000-XI, nrs. 70 en 72, 25000-XIII, nr. 44, 25000-XVI, nrs. 63 en 66 voor kennisgeving aan te nemen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Van Nieuwenhoven.

Mevrouw **Van Nieuwenhoven** (PvdA): Voorzitter! Namens de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport vraag ik u, zo spoedig mogelijk de gelegenheid te bieden met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport te discussiëren over haar brief van 25 augustus over de departementale organisatie. De vaste commissie zou het erg op prijs stellen als de grote fracties daarvoor elk 10 minuten spreektijd krijgen en de kleinere fracties elk 5 minuten.

De **voorzitter**: Ik denk dat wij dit punt kunnen toevoegen aan de agenda van volgende week. Ik ben bereid te bezien of wij dit reeds op dinsdag kunnen doen. Dan is de commissie compleet op haar wenken bediend. Uw voorstel ten aanzien van de spreektijden lijkt mij alleszins redelijk, behalve dan dat wij soms de grote fracties 10 minuten spreektijd toekennen, GroenLinks 7 minuten, de overige fracties 5 minuten en de groep-Nijpels en het lid Hendriks elk 2,5 minuut. Dat is dus een amendement op uw voorstel.

Mevrouw **Van Nieuwenhoven** (PvdA): Ik neem aan dat de vaste commissie daar geen enkel bezwaar tegen zal hebben. Dank u wel.

De **voorzitter**: Maar mij gaat het erom of de Kamer daarmee akkoord gaat.

Aldus wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Regels met betrekking tot naar buitenlands recht opgerichte, rechtspersoonlijkheid bezittende kapitaal-**

vennootschappen die hun werkzaamheid geheel of nagenoeg geheel in Nederland verrichten en geen werkelijke band hebben met de staat naar welks recht zij zijn opgericht (Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen) (24139);
- **het wetsvoorstel Regels van internationaal privaatrecht met betrekking tot corporaties (Wet conflictenrecht corporaties) (24141).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Van der Burg** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het is goed om aan belangrijke wetsvoorstellen die een heel lang voorbereidings-traject hebben gehad, ook plenair enige aandacht te geven. Reeds op 8 oktober 1984 heeft de Tweede Kamer een hoorzitting gehouden over het fenomeen van de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van buitenlandse rechtspersonen. Vandaag beoordeelt de Kamer het resultaat van de inspanningen van diverse kabinetten op dit punt. Intussen is de opmars van de buitenlandse rechtspersoon in Nederland verder voortgegaan.

Tot op heden hebben Kamer en kabinet de tijd genomen voor de behandeling van beide wetsvoorstellen. Dat is goed, want het onderwerp is privaatrechtelijk van groot belang en het is ingewikkeld. De Nederlandse rechtsontwikkeling tot op heden heeft tot een aantal afwegingen geleid die ook anders hadden kunnen uitvallen. Laat ik ter geruststelling van de minister beginnen met de conclusie van de CDA-fractie. Wij gaan akkoord met de Wet conflictenrecht corporaties, wetsvoorstel 24141. De langdurige en uitvoerige schriftelijke behandeling van wetsvoorstel 24139, de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen, heeft bij de CDA-fractie, onder erkenning van het uitgangspunt dat dit voorstel van wet een correctie aanbrengt op het ook door de leden van de CDA-fractie onderschreven incorporatiebeginsel, voorshands de twijfel over de doelmatigheid van dit voorstel van wet weggenomen. De CDA-fractie stemt dus ook met dit voorstel van wet in.

Voorzitter! Toch is er reden om plenair nog een enkele vraag aan de minister van Justitie te stellen. Wetsvoorstel 24139 pakt het ongeoorloofde gebruik van formeel buitenlandse rechtspersonen aan door de vereisten die aan Nederlandse vennootschappen worden gesteld, ook aan die formeel buitenlandse rechtspersonen op te leggen. De in het begin van de jaren tachtig voor Nederlandse rechtspersonen geldende misbruikwetgeving – ik noem ketenaansprakelijkheid, bestuursaansprakelijkheid en de wetgeving inzake aansprakelijkheid van bestuurders en commissarissen wegens kennelijk onbehoorlijk bestuur – wordt ook van toepassing verklaard op de formeel buitenlandse vennootschappen. Dat is de kern van dit belangrijke wetsvoorstel. Toch heeft de CDA-fractie niet de illusie dat het gebruik van formeel buitenlandse vennootschappen daarmee zal afnemen.

Het rapport Delaware Corporations in Nederland, afgerond in mei 1995, van mr. J.A.J. van Velzen laat zien dat in 1994 bij de kamers van koophandel in Nederland maar liefst 1210 Delaware Corporations waren ingeschreven met een opgegeven geplaatst kapitaal van tussen f 3000 en f 7500 met een maximum van het aantal uit te geven aandelen van 1500 stuks. Deze Amerikaanse vennootschap blijkt snel op te richten te zijn en is buitengewoon goedkoop. In het blad Ondernemen van juni 1995, nr. 5, schrijft Robbert Kerstens dan ook over deze vennootschap onder de titel: "Een budget-BV voor kleine ondernemers?". Dit is ook de conclusie, maar dan zonder het vraagteken, van het rapport van de heer Van Velzen. De CDA-fractie stelt zich dan ook de vraag of dit type vennootschap werkelijk het gereedschap van de fraudeur is of dat het slechts een goedkope surrogaat-BV is. Financiers zullen bij de kredietverschaffing ongetwijfeld nog wel de wenkbrauwen fronsen bij het gebruik van Delaware Corporations door bonafide Nederlandse ondernemers. Zij zullen een goed onderzoek doen voordat zij krediet verschaffen. Maar voor de witwaspraktijken van de georganiseerde misdaad is de Delaware Corporation en welke andere formeel buitenlandse vennootschap dan ook mogelijk een mooi stukje gereedschap. Misschien moeten wij dat "mogelijk" zelfs wel weglaten.